

Felszín alatti vizek

► **Olvasd el a szöveget, majd gyűjtsd ki, hogy milyen típusú vizekről volt benne szó!**

Az első feladat ebben segít! Gondold át melyik felszíni alatti víz szennyeződhet a legkönnyebben!

Felszín alatt vizek

A földfelszín alatt általában – éghajlattól, vízrajzi adottságoktól függően is – tekintélyes mennyiségű víz található, amelynek több fajtája ismert. A talaj porózus, szemcsés-morzsás szerkezetű összetett egységet alkot, amely tartalmaz szilárd részecskéket, légnemű buborékokat és cseppfolyós vizet is, ez utóbbi a talajnedvesség. Ha a talaj és az alatta levő kőzetrétegek nedvességtartalma akkora, hogy az összes rendelkezésére álló teret kitölti, azaz levegőnek már nincs hely, akkor talajvízről beszélünk, ami a földfelszín alatti első vízzáró réteg felett felgyülemlött vizet jelenti. Szintjét talajvíztükörnek nevezzük. Ahol ásott kút van, ott a kútban lévő víz szintje mutatja a talajvíz szintjét.

Felszín alatti vizek

A talajok különbözőek, lehetnek. A vízáteresztőknél, mint a homokos talajok, a víz gyorsan a mélybe szivárog. Vannak víztartó talajok, ahol a szivárgás mértéke jóval lassabb (pl. erdőtalajok).

A vízzáró rétegek közt, az első vízzáró kőzetréteg alatt is létezhetnek vizek, ezeket rétegvizeknek nevezzük. A rétegvizek gyakran nyomás alatt vannak, ilyenkor a rétegek közé fúrva a nyomás hatására a felszínre tör a víz, amit artézi víznek neveznek. Ezek általában nagy mélységekben föllelhető, általában ősi geológiai eredetű vizek. A mészkőhegységek belsejében, a víz által kioldott járatokban, valamint a kőzet hasadékaiban keringő víz különleges folyamatokat okoz, és speciális felszínformákat hoz létre, s megkülönböztetett névvel illetjük: karsztvíz.

Felszín alatti vizek

● Párosító feladat

▶ **A szöveg megértését segíti, ha megérted, mi a meghatározása a különböző típusú vizeknek.**

Párosítsd a vizek típusát és a meghatározásukat!

1. artézi víz
2. karsztvíz
3. rétegvíz
4. talajnedvesség
5. talajvíz

Párosítsd a vizek típusát és a meghatározásukat!

A földfelszín alatt, az első vízzáró réteg felett felgyülemllett víz.

Két vízzáró réteg között lévő felszín alatti víz.

A nyomás alatt lévő vízzáró rétegek közül felszínre törő víz.

Talajvízszint felett a talajban lévő víz, ami nem tölti ki az összes rendelkezésre álló teret.

A mészkőhegységek belsejében, kőzeteinek hasadékában lévő víz.

FÖLDRAJZ

Feladat 14.

Felszín alatti vizek

● Igaz – hamis feladat

► **Melyik állítás igaz, és melyik hamis?**

Állítás	Igaz	Hamis
A talaj tartalmazhat levegőt is.	☐	☐
A talaj homogén szerkezetű, egységes	☐	☐
Az artézi víz mészkőhegységekre jellemző.	☐	☐
A talajvíztükör az ásott kútban lévő víz szintje.	☐	☐
A talajnedvesség két vízzáró réteg között található.	☐	☐

► **Készíts ábrát a szöveg alapján a talajvízről és a rétegvízről!**

Szerepeljenek benne a vízzáró rétegek, a talajvíz, a rétegvíz és a talajnedvesség is! Jelöld az ábrán a talajvíztükröt!